

ของฝาก จากชาวย่านการค้าถนนเจริญเมือง

“... ถนนเจริญเมืองเป็นถนนโบราณมีมานาน ตัดผ่านประตูชัย เป็นถนนเส้นประวัติศาสตร์ ที่มีความสำคัญต่อเมืองแพร่ ซึ่งในอดีตเจ้าหลวงจะใช้ถนนเส้นนี้เพื่อเดินทางไปขอเสนาภรณ์เดิมคับแคบ เป็นทางที่ใช้สำหรับล้อเกวียน.....”

“.....เหตุที่คนมาทำการค้าขายที่ถนนเจริญเมืองเพราะเป็นเส้นทางเข้าเมือง ซึ่งย่านนี้มีคนจีนอพยพมาตั้งรกรากทำการค้าขาย มักนิยมซื้อที่ดินหรือเช่าอยู่อาศัยใกล้ๆกัน ในย่านแห่งนี้ ย่านนี้จึงเป็นย่านของคนจีนที่รู้สึกรักและผูกพันในย่านและที่ดินของตนเองอย่างมากเดิมถนนเจริญเมืองจะแคบมาก มีการขุดลอกหลายสาย ซึ่งคนในรุ่นปัจจุบันอาจไม่เคยได้เห็นแล้ว ถนนเส้นนี้เป็นถนนที่มีคุณค่า ทุกคนรักถนนเส้นนี้ เพราะในอดีตคนในย่านถนนแห่งนี้จะมีความใกล้ชิด ผูกพันกัน เดินผ่านบ้านกันทุกวัน.....”

“.....ลักษณะการค้าขายในอดีตจะทำตู้เก็บของ การค้าขายคือนั่งขัดสมาธิคุยกันแล้วไปหยิบของเอามาให้เลือกดู เป็นวัฒนธรรมการค้าขายในอดีต บริเวณหลังบ้านมีเหมืองหลวงไหลผ่าน มีการดื่มเหล้าหลังบ้าน.....”

“.....ของดีในย่านเจริญเมือง ได้แก่ อาหารการกินในเมืองแพร่ ในอดีตประมาณ ปีที่แล้ว ส่วนใหญ่เป็นขนมจีนหาบ ส่วนร้านก๋วยเตี๋ยว ชื่อ ร้านจันฮับ มี 2 สาขา ร้านอาหารจีนมีข้างโรงหนังเก่า ร้าน (โกเก่ง โกยต) ร้านอาหารไทยมี ร้าน คือร้านขุนอนุสาร ข้าราชการนิยมมาทานกันมาก ปัจจุบันร้านเหล้าที่ไม่มีแล้ว ส่วนร้านขายของชำร้านแรกของเมืองแพร่ชื่อร้านสมสวัสดิ์ เป็นของคุณวัง ศศิบุตร.....”

“.....ของกินย่านเจริญเมือง มีก๋วยเตี๋ยว ขนมจีนน้ำใส คนกินจะเติมน้ำพริกคล้ายน้ำพริกฮองเอเอง ส้มตำใส่ตะไคร้ที่เคยอยู่ใกล้โรงหนังเดิม ปัจจุบันไม่พบแล้ว...”
(.....ตอนเย็นจะมีป้าตำตั้งแผงขายอาหารพื้นเมือง รสชาติดี มีทั้ง ลาบดิบ ลาบส้ม แกงอ่อม หมูไม่ยัดไส้ ไส้จิ้ง น้ำพริกหนุ่ม น้ำพริกฮอง ยำขุ่น ภายหลังเมื่อป้าตำเสียชีวิตแล้วมีผู้ขายอาหารพื้นเมือง (อาหารฮอง) ตอนเย็นแบบเดียวกับป้าตำ หน้าโรงหนัง และต่อมาย้ายไปขายในตลาดอรทัย.....)

“.....จากที่ได้รับทราบข้อมูลจากคนเฒ่าคนแก่ในย่านเจริญเมืองว่า บ้านที่ตนอาศัยอยู่ในปัจจุบันนี้เดิมด้านหน้าเป็นที่พักอาศัย ส่วนด้านหลังเป็นโรงแรมสุโขทัย สร้างด้วยไม้ เป็นโรงแรมที่ได้รับความนิยมในยุคที่สองของการสร้างโรงแรมในเมืองแพร่ ข้าราชการที่อยู่ห่างไกล จะมาพักที่โรงแรมเพื่อรอรับเงินเดือน มาทำธุรติดต่อกิจการที่ศาลากลาง ต่อมาเมื่อมีธุรกิจโรงหนัง ก็มีคนที่ทำธุรกิจนี้มาพัก ปัจจุบันส่วนหน้าบ้านได้รื้อออกแล้วสร้างเป็นตึกสองชั้น โดยรื้อเข้าไปประมาณหนึ่งห้อง ด้านหลังยังคงสภาพโรงแรมไม้ไว้ สำหรับทำเป็นที่พักอาศัย และที่เก็บของ ส่วนหน้าบ้านปิดไว้ บ้านมีอากาศที่เย็นสบาย...”

ข้อมูลจากเวทีเสวนา

“การฟื้นฟูเมืองและอนุรักษ์ย่านการค้าถนนเจริญเมือง”

4 มิ.ย. 54

แผนที่ของดีย่านการค้าถนนเจริญเมือง วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลประวัติศาสตร์ด้านสถาปัตยกรรม วัฒนธรรมและวิถีชีวิตในย่านเจริญเมือง
2. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลประวัติศาสตร์ ทางด้านสถาปัตยกรรมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในย่านเจริญเมือง (Revitalization)(Health)(Pleasant)(Preservation)

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของชุดโครงการเพื่อการฟื้นฟูย่านเมืองเก่าให้น่าอยู่มีชีวิตชีวาของเมืองแพร่พื้นที่เป้าหมายย่านถนนเจริญเมืองตามแนวคิดหลักของการฟื้นฟูให้น่าอยู่มีชีวิตชีวาเกิดสุข ลักษณะน่าสบายและร่มรื่นมีการสงวนรักษาที่อยู่อาศัยภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพการอยู่อาศัยที่ดีขึ้น

“ฮ่วมพื้นเมืองแป้น่าน่าอยู่มีชีวิตชีวา”
โครงการฟื้นฟูเมืองการอยู่อาศัยในภูมิภาค พื้นที่ชุมชนเมืองแพร่
สถาปัตยกรรมศาสตร์ ม.เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

โดย

การเคหะแห่งชาติ

การเคหะแห่งชาติ

ร่วมกับ

สาขาสถาปัตยกรรม คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

128 ถ.ห้วยแก้ว ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300
โทรศัพท์ 053-921444 ต่อ 2500 โทรสาร 053-327635

ขอขอบคุณ

ชาวย่านเจริญเมือง จ.แพร่ ผู้บอกเล่าเรื่องราว
คุณเอกกริน สุทธภักติ ผู้เขียน-ประสานงาน
คุณนันทกา นิมนานวัฒนา ผู้เรียบเรียง

สงวนลิขสิทธิ์โดยการเคหะแห่งชาติไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ คัดลอก
ดัดแปลง ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมด
นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น

การเคหะแห่งชาติ

แผนที่ของดีย่านการค้า “ถนนเจริญเมือง” จ.แพร่

“ฮ่วมพื้นเมืองแป้น่าน่าอยู่มีชีวิตชีวา”

ภาพเป็นพา ย่านการค้าถนนเจริญเมือง จ.แพร่

ถนนเจริญเมือง เส้นทางเข้าสู่ใจกลางเมืองและผ่านท่าออก ตัวเมืองเก่าโดยผ่านทางประตูเมือง “ประตูชัย”

ย่านการค้าถนนเจริญเมือง อ.เมือง จ.แพร่เป็นย่านการค้าเก่าแก่ที่มีความสำคัญมากของจังหวัด เป็นศูนย์รวมเศรษฐกิจการเงิน-ธนาคารการค้าปลีก-ค้าส่ง สถานบันเทิง สถานบริการที่พัก และอื่นๆ อาทิ โรงแรม โรงหนัง ร้านค้า ห้างสรรพสินค้า โรงเรียนพิมพ์ดีด โรงพิมพ์ ร้านขายอาหารคาว-หวาน ร้านขายทองคำ เครื่องใช้สำนักงาน เฟอร์นิเจอร์ อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้า รองเท้า แว่นตา รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ยาสมุนไพรจีน-พม่า รวมทั้ง สินค้าของฝากของที่ระลึก สินค้าพื้นเมือง(ไทยลื้อ ชาวเขา ไทใหญ่ อินเดียน จีน) บริการถ่ายรูปและร้านซักแห้ง

สภาพการค้าของย่านถนนเจริญเมือง ปัจจุบันได้ลดบทบาทความสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างมากตามวงจรของธุรกิจ และความนิยมของผู้บริโภค ตั้งแต่ ธุรกิจโรงแรม ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร ต้องมีที่จอดรถไว้สำหรับบริการลูกค้า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค และวิถีชีวิตของคนในย่านที่เคยใกล้ชิด อบอวลไปมาหาสู่ ช่วยเหลือเกื้อกูล ทำกิจกรรมร่วมกัน เริ่มลดน้อยลง การมีโรงหนัง โทรทัศน์ วีดีโอ และการนิยมเช่าวีดีโอ เพื่อชมกันเองภายในครอบครัว สิ่งเหล่านี้ได้เข้ามาเป็นส่วนเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ และวิถีชีวิตของคนในย่านการค้าถนนเจริญเมือง สภาพสังคมของคน เริ่มปิดตัวมากขึ้น คนรุ่นหลังเริ่มรู้จักกันน้อยลง ไม่พึ่งพาอาศัยกันวิถีชีวิต คนในปัจจุบันกลายเป็นสังคมของคนที่อยู่อาศัย แบบเมืองใหญ่ที่ต่างคนต่างอยู่

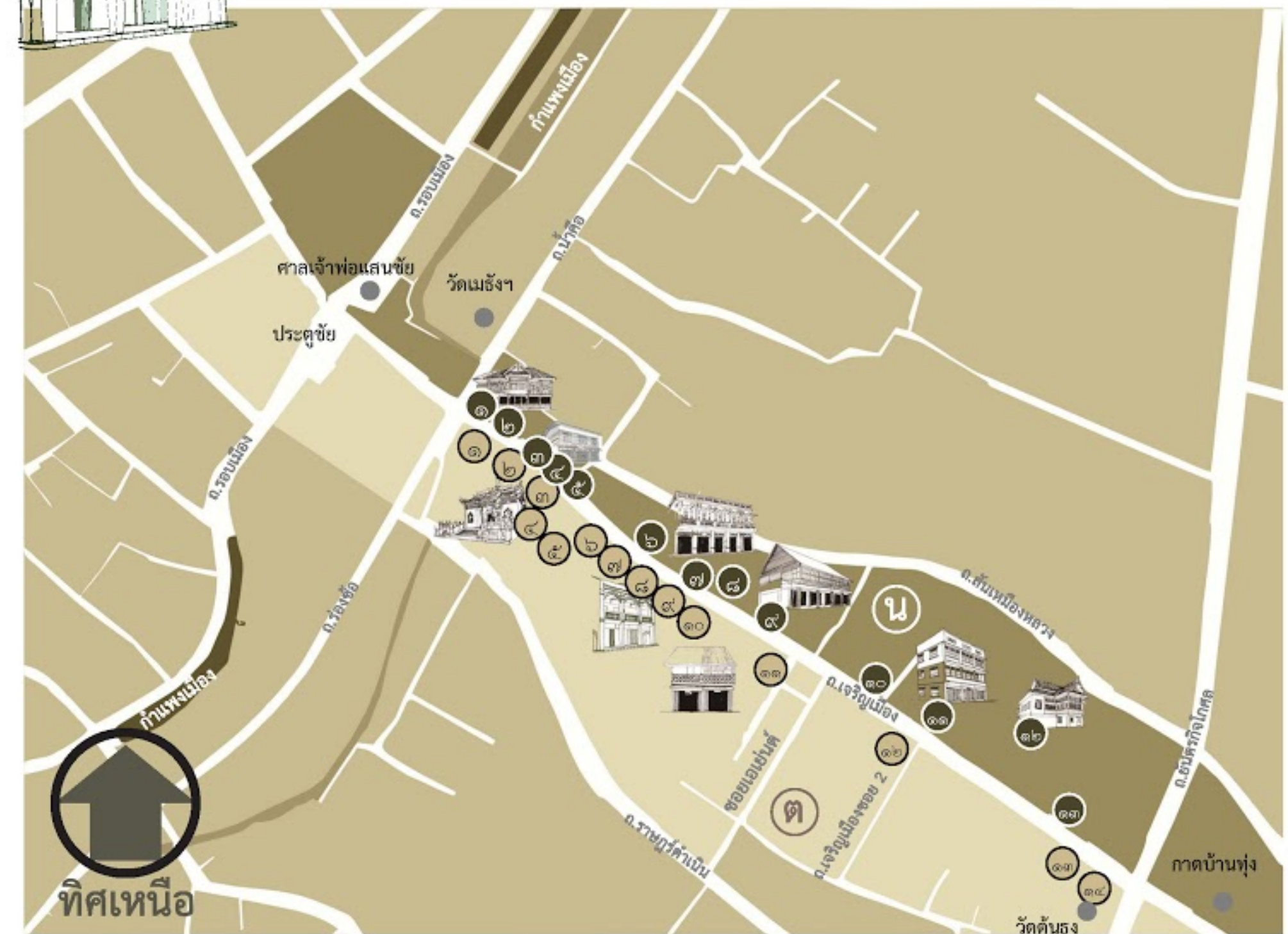
การเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรม กลุ่มหลากหลายชาติพันธุ์ ทั้งคนพื้นถิ่น ไทใหญ่ จีน อินเดีย ยังเป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญของการอยู่ร่วมกันของคนในย่านแห่งนี้ แม้ความเป็นศูนย์กลางหลักเก่าแก่ทางเศรษฐกิจของเมืองเริ่มขยายตัวไปยังพื้นที่ใหม่แถบชานเมือง ร้านค้าดั้งเดิมถูกแบ่งสัดส่วนทางการตลาดเนื่องจากขยายตัวของธุรกิจข้ามชาติขนาดใหญ่ ณ วันนี้นั้นขนาดของธุรกิจของย่าน จึงเล็กลง มีเพียงธุรกิจที่จำหน่ายสินค้าเฉพาะอย่างที่มีคุณภาพดีและมีความผูกพันกันมานานเท่านั้น หลายครอบครัวได้อพยพออกไปจากย่านนี้เพื่อหาสถานที่ประกอบกิจการใหม่ ที่เดินทาง สะดวก ทำเลดีทางหลวง เช่น ร้านซื้อขายพืชผลทางการเกษตรต้องการโกดังเก็บสินค้าจึงย้ายออกจาก ย่านการค้าถนนเจริญเมือง ทำให้ถนนเส้นนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก

วิธีการดำรงชีวิตของชาวเจริญเมืองนับแต่นั้นไป จะเป็นอย่างไร? ชาวย่านการค้าแห่งนี้จะยังคงมีสิ่งดีๆที่เล่าขานสู่ลูกหลานและสังคมเช่นไรบ้าง

แผนที่ของดี“ย่านการค้าถนนเจริญเมือง”

แผนที่ของดี“ย่านการค้าถนนเจริญเมือง” ในอดีต

ด้านทิศเหนือ

น

1. แพร่ซูปเปอร์
2. ฮาญะ
3. อาคารนีโอคลาสสิก (เจริญดี)
4. ช้างหวดหลี
5. รัตนศักดิ์
6. จำลองภาพ
7. แสงชัยฟาร์มอาชีพ

ด้านทิศใต้

ต

1. ทองถุ้งอิน
2. ชุมศรีพาณิชย์
3. แพร่รุ่งพลอยแดง
4. นัมเบอร์วัน ชักแห้ง
5. โรงแรมเทพวิมาน
6. ไทยนิยม
7. สุจินต์หมุยอ
8. บ้านทุ่งการค้า

ด้านทิศเหนือ

น

๑. บ้านหลวงศรีนครานุถ
๒. บ้านพระยาตากศาสมุทราพิเชตร
๓. บ้านขุนประดิษฐ์ผดุงคาม
๔. บ้านแม่คำใส ทุ่งกาวิ
๕. บ้านลูกพระยาตากศาสมุทราพิเชตร
๖. โรงหนังศรีโกศัย
๗. ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ สาขาแพร่
๘. บ้านชาวจีน
๙. ห้างสรรพสินค้าช้างหวดหลี
๑๐. ร้านทองใบพาณิชย์
๑๑. บ้านกุศล(สง่างอง) ปัญญามาลัย
๑๒. บ้านวงศ์พระถาง
๑๓. ตึกแม่เหลือง

ด้านทิศใต้

ต

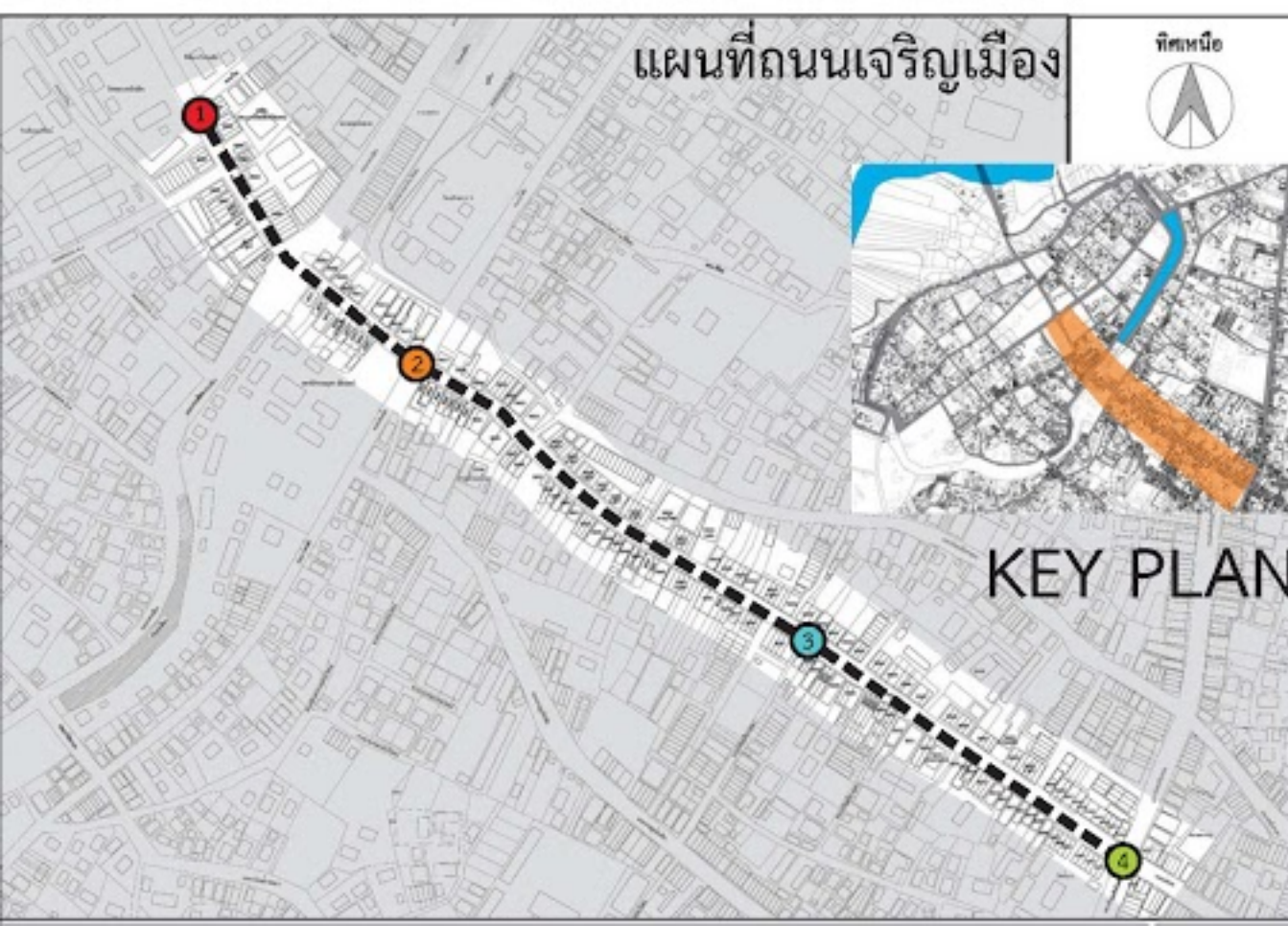
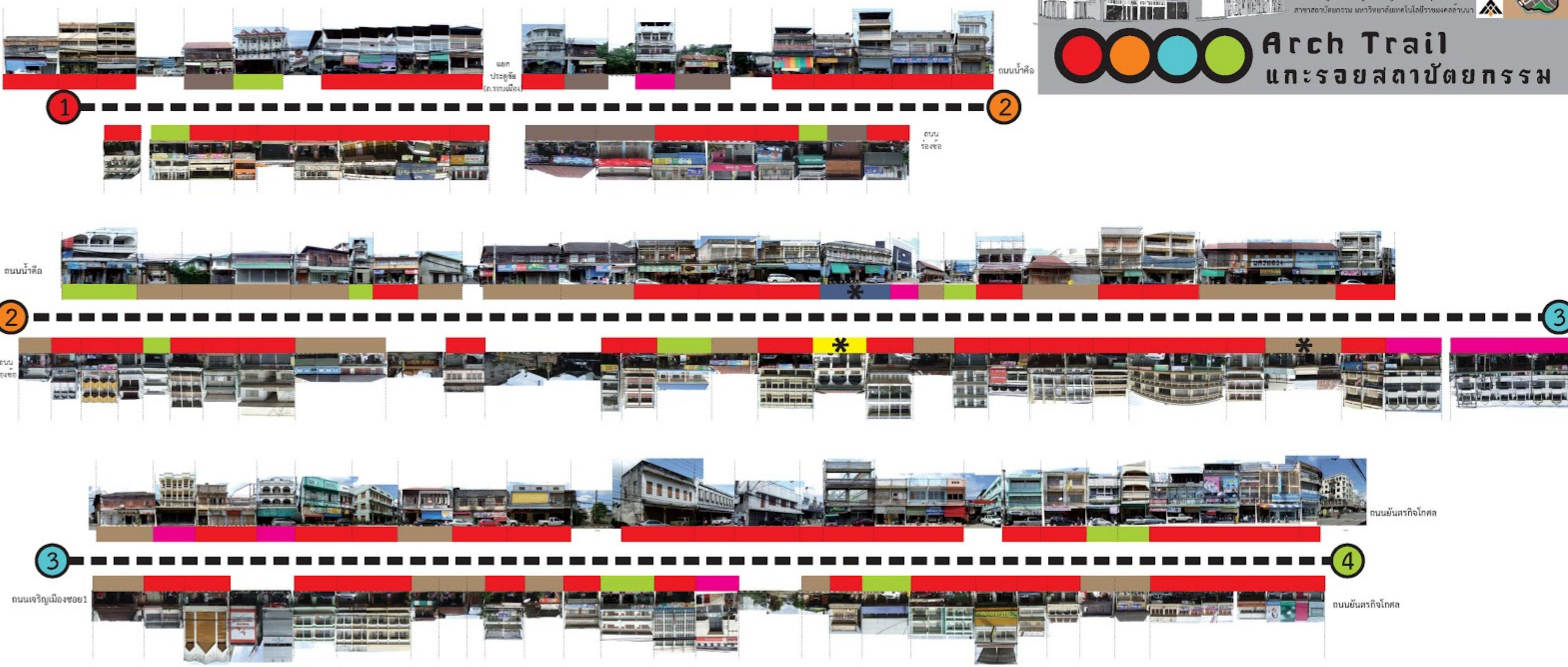
๑. โรงแรมประสิทธิ์
๒. โรงแรมกาญจน
๓. โรงแรมนครแพร่
๔. โรงเรียนจีน หัวชิง
๕. ศาลเจ้าฮั่วเซ่งหักเกา
๖. โรงแรมศิริวัฒนา
๗. ร้านจิ้นใต้ (ร้านดารา)
๘. ร้านกิมหลี
๙. โรงแรมมิตรสำราญ
๑๐. ร้านกาญจนประดิษฐ์
๑๑. บ้านเจ้ามาลา
๑๒. บ้าน ดร.อนุสรณ์ ธรรมใจ
๑๓. หม่องโพเล้ง
๑๔. ร้านพงษ์เจริญ

“สามพื้นเมืองแป๊ะได้อายุ มีชีวิตชีวา”

โครงการฟื้นฟูเมืองการอยู่อาศัยในภูมิภาค พื้นที่ชุมชนเมืองเก่า
สาขาสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

เรือนไม้

เรือนพักอาศัย เรือนขนมปังขิง เรือนร้านค้า

ชิโน-โปรตุกีส

นีโอ-คลาสสิก

โมเดิร์น

โพสต์-โมเดิร์น

ปัจจุบัน

*อาคารต้นแบบที่ได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ตามโครงการ
“สามพื้นเมืองแป๊ะได้อายุ มีชีวิตชีวา”

ร้านค้าย่านถนนเจริญเมือง ด้านทิศ น

1 แพร่ชุปเปอร์ เปิดกิจการมากกว่า 60 ปี เป็นร้านกึ่งชุปเปอร์มาร์เก็ต แบบทันสมัย เน้นขายอุปกรณ์ไหว้เจ้าทุกชนิด ปัจจุบันลูกชายดำเนินกิจการสืบทอด

2 สาญะ ร้านขายของฝาก ของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว ประเภทเสื้อผ้าที่มีการออกแบบสัญลักษณ์ของแพร่ เดิมบริเวณนี้ผู้คนจะคึกคักที่สุด เป็นศูนย์กลางของทุกอย่าง รวมทั้งสถานภาพ โรงแรม ร้านอาหาร ศูนย์รวมข่าวสารทั่วทุกสารทิศ และเคยเป็นที่ตั้งโรงหนังศรีโกศัย ต่อมาอาคารไม้และกิจการเริ่มซบเซาลง ได้สร้างอาคารตึกแถวขึ้นใหม่ อายุราว 40 ปี ปัจจุบันทายาทสร้างห้อง ตระกูลปัญญามาลัย เป็นเจ้าของ

3 อาคารนีโอคลาสสิก ตึกแถวสีขาว 2 ชั้น 5 ห้อง อายุประมาณ 80 ปี แบบสถาปัตยกรรมยุคนีโอคลาสสิก (ร.6-8) ที่ยึดปรัชญาเรียบง่ายแต่ไม่ทิ้งลวดลายหน้าตาแบบฝรั่งเศส หลวงศรีนครานุรักษ์เป็นผู้สร้าง เมื่อ ปี พ.ศ.2478 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ยุคแรกสันนิษฐานว่านำปูนซีเมนต์มาจากอังกฤษผ่านท่าเรือสิงคโปร์ ตึกแห่งนี้สร้างหลังจากมีอาคารจวนผู้ว่าฯ อาคารเศรษฐการ (ปัจจุบันรื้อแล้ว) อาคารนี้มีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างมากในทางประวัติศาสตร์ของย่านถนนเจริญเมือง ด้านสถาปัตยกรรม และการธนาคาร ปี พ.ศ.2500 เคยเป็นที่ตั้งธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ (BBC) สาขาแพร่ ต่อมา อาคารนี้ได้ให้ผู้เช่าประกอบกิจการ หลากหลายประเภท ปัจจุบันให้ร้านเจริญดี ร้านทองช่างเดช ฯลฯ เช่า โดยมีทายาทมรดกหลวงศรีนครานุรักษ์ คือ นายเอกริน สุทธภักติ และ นายชินวัฒน์ สุทธภักติ เป็นเจ้าของ

4 ซังสวดหลี อาคารไม้ 2 ชั้น 5 ห้อง ทะลุด้านหน้าอาคาร มีทางเดินเท้าที่ตัวอาคารยื่นคลุมไว้ สร้างก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 บรรพบุรุษผู้บุกเบิกกิจการเป็นชาวจีนกวางตุ้งที่อพยพมาเมืองไทย และได้มาแต่งงานกับแม่พลอย ชัยเจริญ ชาวแพร่ เดิมเคยทำการค้าพืชผลทางการเกษตร และเปลี่ยนเป็นการค้าปลีกเปิดกิจการห้างสรรพสินค้าที่ทันสมัยที่สุดใน จ.แพร่ ต่อมาได้เปลี่ยนมาเป็นขายเสื้อผ้าอุปกรณ์ก่อสร้าง ปัจจุบันขายเฟอร์นิเจอร์ อุปกรณ์สำนักงาน กิจการได้ตกทอดมาจนถึงทายาท รุ่นลูกหลาน

5 รัตนศักดิ์ ร้านเก่าแก่ ที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของชาวแพร่ มานานกว่า 50 ปี จำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด ปี พ.ศ. 2516 ได้สร้างอาคารใหม่เป็นตึกแถว 3 ชั้น 2 ห้อง

6 จำลองภาพ อาคารแม่เหล็ก เดิมเป็นเรือนไม้ และปี พ.ศ.2499 เจ้าของได้ สร้างเป็นอาคารตึกแถว 2-3 ชั้น 7 ห้อง เพื่ออยู่อาศัย โดยเปิดร้านเครื่องเงิน, ร้านทอง, ร้านขายสังฆภัณฑ์ และร้านต่างๆ เช่า ปี พ.ศ.2501 ร้านจำลองภาพ ซึ่งเป็นร้านถ่ายรูปยุคแรก ได้เช่า 1 ห้อง และในเวลาต่อมาได้ขยายกิจการซื้ออาคารเพิ่มอีก 1 ห้อง นายจำลอง ธรรมสิน ผู้ก่อตั้งร้าน กับนายสุธี ศรีบุญฤทธิ์พันธ์ เป็นผู้สื่อข่าวเอกชนคนแรก และถ่ายทำข่าว จังหวัดแพร่ ช่อง 11 ปัจจุบัน คุณบุษบา ศรีบุญฤทธิ์พันธ์ เป็นทายาทผู้สืบทอดกิจการต่อกับบิดา

7 แสงชัยฟาร์มาซี จำหน่ายยาสมุนไพรจีนและยาแผนปัจจุบัน ประกอบการค้ามาประมาณ 60 ปี ปัจจุบันเป็นร้านขายยาจีนแผนโบราณเพียงแห่งเดียวของจังหวัด เจ้าของและผู้ประกอบการ คือ เฮียคิลปี เหล่าพิเชียรพงศ์

ร้านค้าย่านถนนเจริญเมือง ด้านทิศ ต

1 ทองถั่งฮิน ร้านทำทองคำเก่าแก่ดั้งเดิมที่ดำเนินกิจการสืบทอดมาหลายรุ่น จนถึงลูกหลานในปัจจุบัน ตั้งแต่ สมัยคุณ ถั่งฮิน แซ่ลิ้ม เดิมรับทำทองรูปพรรณ ขายของ และรับจำนำทอง เปิดร้านมานานกว่า 60 ปี เป็นร้านที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของชาวแพร่ และลูกค้าเชื่อถือ ไว้วางใจ

2 ชุมศรีพาณิชย์ เรือนร้านค้าไม้ 2 ชั้น สร้างมากกว่า 100 ปี ตั้งอยู่บ้านถนนเจริญเมืองทั้ง 2 ฝั่ง เป็นร้านเก่าแก่ ที่ชาวแพร่รู้จักดี จำหน่ายเครื่องใช้สำนักงาน อุปกรณ์การเรียน เครื่องเขียน หนังสือทุกชนิด เป็นเอเยนต์หนังสือพิมพ์ ของจังหวัด เปิด ดำเนินกิจการต่อเนื่องสืบทอดยาวนานหลายรุ่นจนถึงปัจจุบัน กว่า 50 ปี

3 แพร่รุ่งพลอยแดง จำหน่ายเสื้อผ้า เครื่องประดับสตรี อดีตเป็นร้านขายของแบรนด์เนม ชื่อจ้าววรรณ มีทายาทสืบทอดการค้ามายาวนานถึงมา 3 รุ่น จนถึงปัจจุบันเจ้าของกิจการ เป็นรุ่นลูก คือ คุณจิตรา ตีระวณิชย์

4 นัมเบอร์วันซักแห้ง เดิมเป็นเรือนไม้ 2 ชั้น ในปีพ.ศ. 2552 เจ้าของได้รื้อและสร้างเป็นตึกแถว 2 ชั้น เป็นร้านเก่าแก่ที่มีชื่อเสียง ให้บริการ รับซักรีด เสื้อผ้า ชุดสูท เสื้อพระราชทาน ที่ชาวแพร่รู้จักเป็นอย่างดี ประกอบกิจการนี้มาประมาณ 40 ปี ปัจจุบันคุณพีรพงษ์ จริยะธัญญากุลเป็นผู้คนสืบทอดกิจการเพื่อมิให้ สูญหายไป

5 โรงแรมเทพวิมาน ตึกแถว 3 ชั้น 6 ห้อง ด้านหน้าสร้างประมาณ 50 ปี รูปแบบเรียบง่ายทันสมัย ล้ำยุค มีโกดังอยู่ด้านหลัง และมีที่สำหรับจอดรถบริการลูกค้า นับว่าเป็นโรงแรมที่สวยงามที่ให้บริการแก่ชาวแพร่มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ ย่านถนนเจริญเมืองแห่งนี้เป็นอย่างมาก ในอดีตในย่านนี้จะมีแต่โรงแรมแบบโรงเตี๊ยมของชาวจีนโบราณ ปัจจุบันคุณหลุย ดันจาร์พันธ์ และทายาทเป็นเจ้าของและดูแลกิจการ

6 ไทยนิยม บ้านไม้ชั้นเดียว 1 ห้อง ร้านเก่าแก่ของย่านถนนเจริญเมือง ที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของชาวแพร่ มานานกว่า 60 ปี ขายกล้วยเดี่ยว ขนมจีนสุตรแพร่ ปัจจุบันคุณอ้วน แสงจุง เป็นผู้สืบทอดกิจการ

7 สุจินต์หมุยอ มะขามแก้วมุกดา ตึกแถว 2 ชั้น สุจินต์หมุยอ ย้ายมาจากจังหวัดเชียงราย มาประกอบอาชีพขายหมุยอเจ้าแรกของจังหวัดแพร่ ราว 40 ปี เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป จำหน่ายหมุยอสุตรแพร่ ซึ่งเป็นหมุยอพันธุ์ ไม่ใส่สารกันบูด รสชาติกลมกล่อม เป็นร้านขายของกินของฝากที่ขึ้นชื่อของจังหวัดแพร่ ปัจจุบันคุณดวงพรพรรณ ศิริกวานกุลเป็นเจ้าของกิจการ จำหน่ายสินค้าอีกหลายชนิด เช่น มะขามแก้ว มีกว่า 10 รส แหนม แหนมซีโครง แหนมหมู หมู น้ำพริกหนุ่ม น้ำพริกข่า และ ข้าวแต่นมสด

8 บ้านทุ่งการค้า อาคารไม้ 2 ชั้น 2 ห้อง ที่มีความโดดเด่นมาก สร้างมาประมาณ 90 ปี เดิมเคยให้ผู้เช่าประกอบการค้าหลายปี หลากหลายกิจการ ต่อมาเจ้าของได้มาอยู่เองประกอบการค้าขายเครื่องดนตรี อุปกรณ์กีฬาด้านหลังบ้านยังคงเป็นสมาคมมวย โต๊ะสนุกเกอร์

ของดีและวิถีชีวิตชาวย่านถนนเจริญเมือง

★ **แพรแก้ว** (เชื้อสายอินเดีย ตระกูลบัดติยา) เป็นทายาทชาวซิกข์ รุ่นแรก ที่อพยพมาจากแคว้นปัญจาบ ประเทศอินเดีย ราว 70 ปีมาแล้ว ปี พ.ศ.2478 เมื่อ นาย ดิยานซิงห์ บัดติยา ผู้เป็นบิดา อายุได้ 15 ปีได้เดินทางมาจังหวัดแพร่ ผ่านทางพม่า- เชียงตุง - แม่สาย และค้าขายอยู่ที่ร้านยูนิเวอร์แซล ร้านซานติสโตร ต่อมาได้มาเช่าอาคารสร้างใหม่ของ หลวงศรีนครานุศล (อาคาร นิโคลาสสิค) เปิดร้านเป็นตัวแทนขายผ้าของญี่ปุ่นเอง และได้ย้ายมาสร้างตึก โดยเช่าที่ดินจากกรมธนารักษ์เปิดกิจการมากกว่า 40 ปี จนหมดสัญญาเช่า แกว่ประตูชัย ชื่อร้านมิตรประกาย ปัจจุบันลูกชายคนเล็ก ได้ทำธุรกิจสืบทอดจากบิดาในย่านถนนเจริญเมือง ชื่อ ร้านแพรแก้ว

★ **ถิ่นแฮร์สไตล์** ตัดร้านทองจวงเจริญคือร้านถิ่นแฮร์สไตล์ เป็นบ้าน ดร.อนุสรณ์ ธรรมใจ เดิมแม่ของ ดร.อนุสรณ์ ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป ปัจจุบันให้ร้านตัดผมเช่า

★ **Khai Phasat** สุภารัตน์การบัญชี ที่ตรงนี้เดิม เป็นบ้านอดีต สส. จ.แพร่ คุณอรุณ กันทาธรรม และเคยเป็นที่ตั้งสำนักงานบริษัทไทยเงินทุน ปัจจุบันได้ขายให้คุณสุภารัตน์ เอกคุณ และได้ก่อสร้างเป็นอาคารใหม่ 2 ห้อง ประกอบกิจการสำนักงานการบัญชี และตัวแทนลิเวอร์พูลราเคอร์

★ **แพร่เจริญพาณิชย์** (เชื้อสายไทใหญ่) นายกุศล ปัญญา มาลัย เดิมชื่อ “สร้างอ่อง” เป็นบุคคลที่ชาวไทใหญ่ให้ความเคารพนับถืออย่างมาก ได้มาตั้งรกรากที่ จังหวัดแพร่ และแต่งงาน กับ นางจำปา ชาวสูงเม่น มีบุตร สาว 1 คน ชื่อ นางอำปอนด์ มีหลานสาว 3 คน ท่านเป็นหัวแรงศรัทธาใหญ่ของคนในย่านนี้มีทรัพย์สิน อาคารให้เช่ามากมาย ทางด้านศาสนาได้ ร่วมกันบูรณะวัดต้นธง และ สร้างความเจริญแก่เมืองแพร่ ในอดีตเคยทำธุรกิจโรงหนัง ชื่อ “ศรีภักดิ์” (อาคารตึกแถว ร้านชาญะ ปัจจุบัน) เป็นตัวแทนเครื่องสำอาง เครื่องเหล็ก ขายอะไหล่รถยนต์ ปัจจุบันอาคาร 3 ชั้น 3 ห้อง แห่งนี้ ไม่ประกอบการค้าแล้ว ใช้สำหรับอยู่อาศัย

★ **แชม-ป้อม** ร้านแชม ขายเครื่องสำอาง และร้านป้อม ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นอาคาร ตึกแถว 2 ชั้น 3 ห้อง ที่แห่งนี้เดิมเป็นร้านซ่อมจักรยาน เอื้อนไม้ 2 ห้องของก้านัน ประยุทธ์ ผาทอง เจ้าของบริษัทแพร่ทำไม้ ปัจจุบันตกเป็นของทายาทกองมรดก และเคยเป็นที่ตั้งสำนักงานบริษัทไทยเงินทุน จำกัด สาขาแพร่ ปัจจุบันได้ปิดกิจการแล้ว

★ **บ้านวงศ์พระถาง** (เชื้อสายเจ้าเมืองแพร่) เรือนแบบอิทธิพลตะวันตก ยุคที่สอง สร้างในปลายรัชกาลที่ 6 ปี พ.ศ. 2467 เป็นเรือนไม้ สีขาว 2 ชั้น หน้าต่างบานกระทุ้ง เป็นบ้านที่สร้างอย่างงดงามประณีต มีคุณค่าอย่างยิ่งทางด้านสถาปัตยกรรม สภาพบ้านปัจจุบันยังคงสมบูรณ์ เจ้าของเป็นผู้สืบเชื้อสายเจ้าเมืองแพร่ “วงศ์พระถาง”

★ **แพรหล่อตระกุล** อาคารตึกแถว 2 ชั้น 3 ห้อง เจ้าของกิจการคือคุณชูวิทย์ จิตรสกุล อดีต สส.แพร่ เป็นตัวแทนจำหน่ายรถยนต์โตโยต้า ในย่านนี้มากกว่า 60 ปี ปัจจุบันสำนักงานใหญ่ได้ขยายกิจการออกไปอยู่ไฮเวย์ แต่ยังคงใช้ที่นี่ทำธุรกิจเป็นตัวแทน เช่นเดิม

ของดีและวิถีชีวิตชาวย่านถนนเจริญเมือง

★ **ศาลเจ้าปู่เถ่ากง** เมื่อ 100 กว่าปีมาแล้วที่ ชาวจีนได้อพยพเข้ามาเมืองแพร่ เพื่อประกอบอาชีพค้าขาย และ ตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณหน้าเมือง (ถนนเจริญเมือง) ในปีพ.ศ.2464 พระยาคงคาสมุทรเพชร ได้บริจาคที่ดินเพื่อสร้างศาลเจ้าและโรงเรียนสอนภาษาจีน “หัวซิง” เพื่อให้ศูนย์รวมความศรัทธา และแหล่งเรียนรู้ของชาวจีน เดิมศาลเจ้าแห่งนี้เป็นอาคารไม้ ชื่อว่า “ศาลเจ้าฮั่วเฮงหักเหา” หลวงศรีนครานุศล บุตรเขย เป็นผู้ดูแลการก่อสร้าง ภายหลังได้สร้าง เป็นอาคารก่ออิฐถือปูนชั้นเดียว มีความกว้าง 15 เมตร และยาว 26 เมตร และตั้งชื่อใหม่ “ศาลเจ้าปู่เถ่ากง” ใน ปี พ.ศ.2552 ได้รับรางวัลชนะเลิศศาลเจ้าดีเด่นระดับประเทศ

★ **บ้านหลวงศรีนครานุศล** (เชื้อสายจีน) หลวงศรีนครานุศล (นายเจียม สุทธภักดิ์) คนเชื้อชาวจีนคนสำคัญของเมืองแพร่ นามเดิม เต็กนั๊บ แซ่เจียม ชาวจีนกว๋างตุ้งเมื่ออายุได้ 20 ปี ได้มาเป็นผู้จัดการป่าไม้ของห้างกิมเซ่งหลีภาคเหนือ จ.อุดรดิษฐ์ ปี พ.ศ. 2449 ได้สมรสกับนางคำต้อย บุตรเลี้ยงของเจ้าเมืองแพร่ นามเดิม ไหมแก้ว บุตรี พระยา คงคา - แดน สมุทรเพชร บ้านหลังนี้เป็น ต้นสกุล “สุทธภักดิ์” นามพระราชทานจาก สมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี พระวรราชชายา ร. 6 และ บ้านหลังนี้มีอายุราว 100 ปี มีเนื้อที่ประมาณ 1 งาน 50 เป็นเรือนแบบขนมปังขิง การตกแต่งภายในและเฟอร์นิเจอร์เป็นฝีมือช่างชาวจีนจากเชียงไต้ปัจจุบันเรือนแห่งนี้ยังมีสภาพสมบูรณ์ คุณพงศ์ธร สุทธภักดิ์เป็นทายาทผู้เป็นเจ้าของ

★ **บ้านทุ่งกาวิ** (เชื้อสายคนพื้นถิ่น) บ้านเดิม นายผจญ-แม่คำใส ทุ่งกาวิ คนพื้นถิ่นดั้งเดิม ที่ตั้งรกรากในย่านถนนเจริญเมือง มานาน บ้านแห่งนี้แต่เดิมสร้างเป็นอาคารครึ่งตึก ครึ่งไม้ 2 ชั้น เปิดขายสินค้าเบ็ดเตล็ด เช่น หม้อดิน เตา เสื้อหม้อห้อม ผ้าพื้นเมือง ผ้าขาวม้า ปัจจุบันสร้างเป็น ตึก 3 ชั้น ใช้สำหรับอยู่อาศัย ตกทอดมาสู่ ทายาท คุณสุดจิตร ทุ่งกาวิ ข้าราชการบำนาญ

★ **บ้านคุณนุ่น** สี่วัฒนา บ้านไม้ 2 ชั้น 3 ห้อง ข้างในกันเป็นสัดส่วนแบบอังกฤษ กลางบ้านเป็นที่โล่ง ด้านหลังเป็นครัว สร้างมาประมาณ 80 ปี บ้านหลังนี้เดิมเป็นของนางสาวไหมเข็ม สมุทรเพชร บุตรี คนแรกของ พระยา คงคาสมุทรเพชร สมรส กับ นายจือ สี่วัฒนา ประกอบอาชีพค้าขายทองคำแผ่นตราช้าง สำหรับมวนทำตุ้มหู(ปัจจุบันเลิกกิจการแล้ว) มีบุตร ธิดา 2 คน บุตรีคนแรก นางสาวฉันทนา สมุทรเพชร อดีต อาจารย์สอนโรงเรียนนาวิรัตน์ จนเกษียณ ปัจจุบันบ้านหลังนี้ทายาทคุณนุ่น สี่วัฒนาเป็นผู้ดูแลรักษา พื้นบ้านดั้งเดิมทำด้วยปูน แต่ได้รักษาให้เงางามคล้ายปูด้วยกระเบื้องเซรามิก สภาพบ้านปัจจุบันจึงสมบูรณ์เหมือนใหม่

★ **เอ เอส ฮาร์ซิงห์** (เชื้อสายชาวอินเดีย) อาคารชิโน-ยูโรเปียนที่เก่าแก่มีโครงสร้างอาคารแบบโบราณ คล้ายบ้านชาวปิ่น ข้างหลังมีบ่อน้ำ 2 บ่อ สร้างสมัย เมื่อแพร่ทำการค้าไม้กับชาวต่างชาติ เดิมเคยเป็นที่ตั้งสำนักงานอิสเอเรียติคส์(เดนมาร์ก) ตระกูลล่าช้า ต่อมาได้ขายให้กับชาวอินเดีย และเคยประกอบกิจการ โรงแรมชื่อมิตรสำราญ, สถานพยาบาล ปัจจุบันตกเป็นของทายาทชายของให้พวกเครื่องประดับของชาวอินเดีย อาคารตึกเก่าแก่อายุประมาณ 100 ปี

★ **มิตรหึง** (เชื้อสายเจ้าเมืองแพร่ ตระกูลวงศ์บุรี) เจ้าของ เดิมคือ เจ้ามาลาต่อมาได้ขายให้แก่ เจ้าพรหม และ เจ้าตา วงศ์บุรี เป็นอาคารเรือนไม้ 2 ชั้น ทั้งหมด 14 ห้อง ต่อมาได้ยกให้บุตรชาย ชื่อเจ้าดวง วงศ์บุรี ปัจจุบันอาคารทั้งหมดได้แบ่งขายให้แก่ คนอื่น สำหรับ ร้านมิตรหึงได้ซื้อ 1 ห้อง เมื่อราว 50 ปี มาแล้ว เรือนไม้ไม่มีความงดงามทางด้านสถาปัตยกรรม เจ้าของเดิมประกอบอาชีพขอมนาฬิกา เมื่อเจ้าของซึ่งเป็นช่างซ่อมเสียชีวิต และไม่มีผู้สืบทอดจึงได้เลิกกิจการ ปัจจุบันขายทอดเตอรี